

E(P)DS

De Edinburgh (Postpartum) Depression Scale (E(P)DS)

De Mind2Care tool maakt gebruik van de E(P)DS. Dit is een door andere onderzoekers ontwikkelde, internationaal veel gebruikte en alomtgewaardeerde, psychiatrische vragenlijst.

Algemeen geldt dat een psychiatrische vragenlijst wel een belangrijk screenend hulpmiddel kan zijn, maar NOOIT een formele patiënt evaluatie door een zorgprofessional kan en mag vervangen. Als routine screenvragenlijst presteren dergelijke lijsten doorgaans gemiddeld beter tot veel beter dan professionals die in het persoonlijk contact screenen, vooral omdat ze minder gevoelig zijn voor interpersoonlijke interacties en vooroordelen. Tegelijk is die ongevoeligheid een belemmering om de 'echte' zorgverlener te vervangen. De combinatie van eerst screenen met een tool zoals Mind2Care gevolgd door een 'shared decision making' situatie met de professional combineert het beste van twee werelden.

De Stichting Mind2Care zal in de toekomst onderzoeken of de gekozen drempels voor advies (10 bij EDS, 85 bij W-DEQ) naar behoren functioneren. Verder zal gezocht worden naar manieren om de vragenlijst last te beperken, d.w.z. naar methoden om hetzelfde te bereiken met minder of nog eenvoudigere vragen.

1. De Edinburgh (Postpartum) Depression Scale (E(P)DS)

De EDS is een zelfrapportage vragenlijst, bestaande uit 10 vragen. Er wordt gevraagd hoe de vrouw zich in de afgelopen 7 dagen heeft gevoeld. De lijst inclusief de scoring en de scoringsdrempels is gevalideerd voor gebruik antenataal en postnataal. De lijst screent voornamelijk op depressie in de zwangerschap en postpartum, maar neemt ook angstklachten mee.

Anders dan bij andere screeningsvragenlijsten naar depressie wordt in de EDS niet gevraagd naar lichamelijke symptomen die ook door een vroege zwangerschap kunnen worden veroorzaakt (Pop et al, 1992; Bunevicius et al, 2009). Een score van 10 of hoger duidt op een verhoogde kans op depressie. Een score van 12 of hoger is een sterke aanwijzing voor het bestaan van een klinische depressie (Cox et al, 1996). Een zodanig verhoogde score is een onomstreden criterium om te verwijzen naar een huisarts, psycholoog of psychiater om deze te laten beoordelen of er inderdaad sprake is van een klinische depressie.

A large, abstract blue brushstroke graphic in the top left corner, consisting of several overlapping circles and arcs in various shades of blue, from light to dark.

In de Mind2Care is de drempel voor depressie klachten volgens de EDS op '10' vastgelegd. Het is dan belangrijk dat de zwangere met een professional in gesprek gaat. De kernvragen zijn daarbij of a. de professional kan bevestigen dat er depressieve klachten zijn, of b. de vrouw bekend is met deze klachten en eventuele behandeling, en c. of zij verwezen wil worden naar het daarvoor in de regio afgesproken zorgtraject. In de meeste regio's wordt dan verwezen naar de POP-poli waar een psycholoog of psychiater de diagnose depressie kan stellen of verwerpen. Het exacte traject wordt per VSV in de Mind2Care tool ingeprogrammeerd.

Eén van de tien EDS items gaat over het al dan niet hebben van suïcidale gedachten. Als een vrouw aangeeft dat ze regelmatig aan suïcide denkt wordt dit apart gescoord in de Mind2Care en als rode vlag weergegeven in de samenvatting voor de zwangere en de verloskundig zorgverlener. Dit is reden voor urgente verwijzing naar een psychiater.

Literatuur:

1. Pop VJ. Hoofdstuk 3 Depressie. In: Lambregtse-van den Berg et al, editors. Handboek Psychiatrie en Zwangerschap. De Tijdstroom, Utrecht, 2015; pp 37-45
2. Pop VJ, Komproe IH, van Son MJ. Characteristics of the Edinburgh Post Natal Depression Scale in The Netherlands. *J Affect Disord.* 1992;26(2):105-10
3. Bunevicius A, Kusminskas L, Pop VJ, Pedersen CA, Bunevicius R. Screening for antenatal depression with the Edinburgh Depression Scale. *J Psychosom Obstet Gynaecol.* 2009;30(4):238-43
4. Cox JL, Chapman G, Murray D, Jones P. Validation of the Edinburgh Postnatal Depression Scale (EPDS) in non-postnatal women. *J Affect Disord.* 1996;39(3):185-9

